

ਸੰਥਿਆ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨਗਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥		"ਪ੍ਰਸਾਦਿ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਪ੍ਰਸਾਦਿ" ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ, ਰਾਇ ਬਲਵੰਡਿ ਤਥਾ ਸਤੈ ਛੂਮਿ ਆਖੀ ਨਾਉ ਕਰਤਾ ਕਾਦਰੁ ਕਰੇ, ਕਿਉ ਬੋਲੁ ਹੋਵੈ ਜੋਖੀਵਦੈ ॥		
ਦੇ ਗੁਨਾ ਸਤਿ ਭੈਣ ਭਰਾਵ ਹੈ, ਪਾਰੰਗਤਿ ਦਾਨੁ ਪੜੀਵਦੈ ॥	ਨਾਉਂ, ਕਿਉਂ, ਜੋਖੀਵਦੈ	ਦੇਗੁਨਾ (ਦੈਵੀ ਗੁਣ) ਤੇ ਸਤਿ ਭੈਣ ਭਰਾ ਹਨ ਭਾਵ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੈ।
ਨਾਨਕਿ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ ਸਚੁ ਕੋਟੁ ਸਤਾਣੀ ਨੀਵ ਦੈ ॥	ਨੀਵ	ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ "ਸਚੁ" ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਇਕ ਪਾਸੇ "ਰਾਜੁ" ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ "ਕੋਟੁ" ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਸਚ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਚ ਰੂਪੀ ਕਿਲਾ ਬਲਵਾਨ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ, ਰਾਜ ਵੀ ਸਚ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿਚਲਾ ਇਲਾਹੀ ਕਿਲਾ ਵੀ ਸਚ ਹੀ ਹੈ।
ਲਹਣੇ ਧਰਿਓਨੁ ਛਤੁ ਸਿਰਿ, ਕਰਿ ਸਿਫਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਦੈ ॥	ਪੀਵਦੈ	੧. "ਸਿਫਤੀ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ। ਇਸ ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਸਿਫਤੀਂ" ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ - ਲਹਣਾ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਸਿਫਤੀ (ਭਾਵ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ) ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਛੱਡ ਧਰਿਆ ਹੈ।
ਮਤਿ ਗੁਰ ਆਤਮ ਦੇਵ ਦੀ, ਖੜਗਿ ਜੋਰਿ ਪਰਾਕੁਇ ਜੀਅ ਦੈ ॥	ਜੋਰਿ	
ਗੁਰਿ ਚੇਲੇ ਰਹਰਾਸਿ ਕੀਈ, ਨਾਨਕਿ ਸਲਭਤਿ ਥੀਵਦੈ ॥	ਥੀਵਦੈ	
ਸਹਿ ਟਿਕਾ ਦਿਤੋਸੁ ਜੀਵਦੈ ॥੧॥	ਸਹਿ, ਟਿਕਾ, ਜੀਵਦੈ	"ਦਿਤੋਸੁ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦਿੱਤਾ+ਓਸ ਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।
ਲਹਣੇ ਦੀ ਫੇਰਾਈਐ, ਨਾਨਕਾ ਦੋਹੀ ਖਟੀਐ ॥		
ਜੋਤਿ ਓਹਾ, ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ, ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਐ ॥	ਸਹਿ, ਪਲਟੀਐ, ਕਾਇਆ	ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਵੀ ਉਹੋ ਸੀ ਤੇ ਜੋਤਿ ਵੀ ਉਹੋ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੀ ਮਾਨੋ ਸ਼ਹ ਨੇ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ) ਕਾਇਆਂ ਹੀ ਮੁੜ ਪਲਟ ਲਈ ਹੋਵੇ।
ਭੁਲੈ ਸੁ ਛਤੁ ਨਿਰੰਜਨੀ, ਮਲਿ ਤਖਤੁ ਬੈਨਾ ਗੁਰ ਹਟੀਐ ॥	ਛੱਤੁ, ਮੱਲਿ, ਹਟੀਐ	੧. ਇਥੇ "ਹਟੀਐ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਹੱਟੀ ਭਾਵ ਦੁਕਾਨ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਸੋਹਣਾ ਛੱਤ ਝੁਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ (ਨਾਮ ਦਾ ਸਉਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ) ਹੱਟੀ ਤੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਮੱਲ ਕੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ।
ਕਰਹਿ ਜਿ ਗੁਰ ਫਰਮਾਇਆ, ਸਿਲ ਜੋਗੁ ਅਲੂਣੀ ਚਟੀਐ ॥	ਕਰਹਿੰ	
ਲੰਗਰੁ ਚਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਹਰਿ, ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੀ ਖਟੀਐ ॥	ਸ਼ਬਦਿ	੧. ਇਥੇ "ਹਰਿ" ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ "ਲੰਗਰੁ" ਨਾਲ। ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਨਵੈ ਹੈ - ਗੁਰ ਸ਼ਬਦਿ (ਰਾਹੀਂ) ਹਰਿ ਲੰਗਰ ਚਲੈ, ਤਟਿ ਨ ਆਵੀ ਖਟੀਐ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ - ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਹਰਿ ਲੰਗਰ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਲੰਗਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਲੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਵੀ) ਇਸ ਹਰਿ ਲੰਗਰ ਦੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸੰਥਿਆ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨਗਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਖਰਚੇ ਦਿਤਿ ਖਸੰਮ ਦੀ, ਆਪ ਖਹਦੀ ਖੈਰਿ ਦਬਟੀਐ ॥	ਦਬੱਟੀਐ	੧. "ਖਹਦੀ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਖਹਿੰਦੀ" ਵਾਂਗ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। "ਖਹਦੀ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਖਾਦੀ" ਤੇ ਇਸ ਦੇ "ਹ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੰਨੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਪਰ "ਹ" ਬੋਲਣਾ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਕੰਨਾ ਪੂਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ। ੨. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਖਸਮ ਦੀ ਦਿਤਿ (ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤਿ) ਆਪ ਵੀ ਖਾਧੀ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖੈਰਿ ਦਬਾ-ਦਬ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ।
ਹੋਵੈ ਸਿਫਤਿ ਖਸੰਮ ਦੀ, ਨੂਰ ਅਰਸਹੁ ਕੁਰਸਹੁ ਝਟੀਐ ॥	ਅਰਸਹੁ, ਝੱਟੀਐ	"ਕੁਰਸਹੁ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਕੁਰਸਹੁ" ਕਰਨਾ ਅਸੁਧ ਹੈ।
ਤੁਧੁ ਛਿਠੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ, ਮਲੁ ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੀ ਕਟੀਐ ॥	ਸੱਚੇ, ਪਾਤਿਸਾਹ, ਕੱਟੀਐ	
ਸਚੁ ਜਿ ਗੁਰਿ ਫੁਰਮਾਇਆ, ਕਿਉ ਏਦੂ ਬੋਲਹੁ ਹਟੀਐ ॥	ਕਿਉਂ, ਏਦੂਂ, ਬੋਲਹੁਂ, ਹੱਟੀਐ	੧. ਇਥੇ "ਹਟੀਐ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਹਟਣਾ। ੨. ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚੁ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਬੋਲ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਪਿਛੇ ਹਟੀਏ ਭਾਵ ਇਹ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੋਲ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਹਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹੀ ਰਹੀਏ।
ਪੁੜੀ ਕਉਲੁ ਨ ਪਾਲਿਓ, ਕਰਿ ਪੀਰਹੁ ਕੰਨੁ ਮੁਰਟੀਐ ॥	ਪੁੜੀਂ, ਪੀਰਹੁਂ, ਮੁਰੱਟੀਐ	"ਪੁੜੀ" ਤੋਂ ਮੁਰਾਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਤੇ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਤੋਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਪੀਰ ਦਾ ਹੁਕਮ (ਕਉਲ) ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਿਆ ਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੁਰ ਪੀਰ ਵਲੋਂ ਕੰਨ (ਮੋਢਾ) ਫੇਰ ਲਿਆ ਸੀ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਲੋਂ ਪਿਠ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।
ਦਿਲਿ ਖੋਟੈ, ਆਕੀ ਫਿਰਨਿ, ਬੰਨਿ ਭਾਰੁ ਉਚਾਇਨਿ ਛਟੀਐ ॥	ਛੱਟੀਐ	ਉਹ (ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ) ਦਿਲ ਕਰਕੇ ਖੋਟੇ ਅਤੇ ਆਕੀ ਹੋਕੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ - ਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਦਾ ਭਾਰੁ ਰੂਪੀ ਛੱਟ ਚੁਕੀ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ।
ਜਿਨਿ ਆਖੀ ਸੋਈ ਕਰੇ, ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ, ਤਿਨੈ ਘਟੀਐ ॥	ਘਟੀਐ	
ਕਉਣੁ ਹਾਰੇ, ਕਿਨਿ ਉਵਟੀਐ ॥੨॥	ਉਵਟੀਐ	
ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ, ਸੌ ਮੰਨਣਾ, ਕੋ ਸਾਲੁ, ਜਿਵਹੇ ਸਾਲੀ ॥	ਜਿਵਹੇਂ, ਸਾਲੀ	
ਧਰਮ ਰਾਇ ਹੈ ਦੇਵਤਾ, ਲੈ ਗਲਾ ਕਰੇ ਦਲਲੀ ॥	ਗੱਲਾਂ	
ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖੈ, ਸਚਾ ਕਰੇ, ਸਾ ਬਾਤ ਹੋਵੈ ਦਰਹਾਲੀ ॥	ਸੱਚਾ	
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰੀ, ਸਚੁ ਕਰਤੇ ਬੰਧਿ ਬਹਾਲੀ ॥		
ਨਾਨਕੁ ਕਾਇਆ ਪਲਟੁ ਕਰਿ, ਮਲਿ ਤਖਤੁ ਬੈਠਾ ਸੈ ਡਾਲੀ ॥	ਕਾਇਆਂ, ਮੱਲਿ, ਸੈਂ, ਡਾਲੀਂ	"ਸੈ ਡਾਲੀ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਸੈਂਕੜੈ ਡਾਲੀਆਂ ਵਾਲਾ।
ਦਰੁ ਸੇਵੇ ਉਮਤਿ ਖੜੀ, ਮਸਕਲੈ ਹੋਇ ਜੰਗਾਲੀ ॥	ਜੰਗਾਲੀ	
ਦਰਿ ਦਰਵੇਸੁ ਖਸੰਮ ਦੈ, ਨਾਇ ਸਚੈ ਬਾਣੀ ਲਾਲੀ ॥	ਦਰਵੇਸ, ਨਾਂਇਂ	

ਸੰਥਿਆ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਬਲਵੰਡ ਖੀਵੀ ਨੇਕ ਜਨ, ਜਿਸੁ ਬਹੁਤੀ ਛਾਉ ਪੜਾਲੀ ॥	ਜਨ, ਛਾਉ	"ਜਨ" ਦਾ ਭਾਵ ਇਥੇ ਅੱਗੇ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਜਨ" ਹੈ। ਇਥੇ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਨੂੰ "ਨੇਕ ਜਨ" ਭਾਵ ਨੇਕ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। "ਜਨ" ਪੁਲਿੰਗ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਵਾਸਤੇ "ਜਨ" ਲਫਜ਼ ਸੇਵਕ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਢੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਥਾਂ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ "ਜਨ" ਸ਼ਬਦ ਅੱਗੇ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ।
ਲੰਗਰਿ ਦਉਲਤਿ ਵੰਡੀਐ, ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖੀਰਿ ਘਿਆਲੀ ॥		
ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ, ਮਨਮੁਖ ਥੀਏ ਪਰਾਲੀ ॥	ਗੁਰਸਿਖਾਂ	
ਪਏ ਕਬੂਲੁ ਖਸੰਮ ਨਾਲਿ, ਜਾਂ ਘਾਲ ਮਰਦੀ ਘਾਲੀ ॥		
ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਸਹੁ ਸੋਇ, ਜਿਨਿ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀ ॥੩॥		੧. "ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਸਹੁ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਦਾ ਪਤੀ - ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਦਾ ਪਤੀ ਸੋ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉਠਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਤਨੇ ਮਹਾਨ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ।
ਹੋਰਿੰਦ ਗੰਗ ਵਹਾਈਐ, ਦੁਨਿਆਈ ਆਖੇ ਕਿ ਕਿਓਣੁ ॥		
ਨਾਨਕ ਈਸਰਿ ਜਗਨਾਥਿ, ਉਚਹਦੀ ਵੈਣੁ ਵਿਰਿਕਿਓਣੁ ॥	ਈਸਰਿ, ਉਚ-ਹੱਦੀ	ਉਚਹਦੀ ਦੀ ਸੰਧੀ ਹੈ - ਉਚ+ਹੱਦੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਉਚੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਾਲਾ।
ਮਾਧਾਣਾ ਪਰਬਤੁ ਕਰਿ, ਨੇਤ੍ਰਿ ਬਾਸਕੁ ਸਬਦਿ ਰਿਝਕਿਓਣੁ ॥	ਸ਼ਬਦਿ	
ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਨਿਕਾਲਿਅਨੁ, ਕਰਿ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਚਿਲਕਿਓਣੁ ॥	ਚਉਦਹਂ	
ਕੁਦਰਤਿ ਅਹਿ ਵੇਖਾਲੀਅਨੁ, ਜਿਣਿ ਐਵਡ ਪਿਡ ਠਿਣਕਿਓਣੁ ॥	ਪਿੰਡ	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਐਸੀ ਕੁਦਰਤਿ ਦਿਖਾਈ ਕਿ ਐਡੈ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ (ਲਹਿਣਾ ਜੀ) ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਦੀ ਪਰੀਕਿਆ ਲਈ। ਅਗਲੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਖ ਕੇ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ ਬਖਸ਼ ਦਿਤੀ।
ਲਹਣੇ ਧਰਿਓਣੁ ਡੜੁ ਸਿਰਿ, ਅਸਮਾਨਿ ਕਿਆੜਾ ਛਿਕਿਓਣੁ ॥		
ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਮਾਹਿ, ਆਪੁ ਆਪੈ ਸੇਤੀ ਮਿਕਿਓਣੁ ॥		
ਸਿਖਾਂ ਪੁੜਾਂ ਘੋਖਿ ਕੈ, ਸਭ ਉਮਤਿ, ਵੇਖਹੁ ਜਿ ਕਿਓਣੁ ॥		੧. "ਸਭ ਉਮਤਿ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਹੇ ਸਭ ਉਮਤਿ, ਹੇ ਸਭ ਸੰਗਤਿ। ੨. ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਹੇ ਸਭ ਉਮਤਿ, ਦੇਖੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਪੁੜਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖ ਕੇ ਕੀ ਕੀਤਾ (ਕਿ ਕਿਓਣੁ)। ਕੀ ਕੀਤਾ ਉਹ ਅਗਲੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ।
ਜਾਂ ਸੁਧੋਸੁ, ਤਾਂ ਲਹਣਾ ਟਿਕਿਓਣੁ ॥੪॥		ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਜਾਂ ਸੁਧੋਸੁ (ਸੋਧਿਆ ਉਸ ਨੂੰ) ਤਾਂ ਲਹਿਣਾ ਟਿਕਿਓਣੁ (ਟਿਕਾਇਆ ਉਸ ਨੇ) ਭਾਵ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ ਪਰਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਤਾ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਟਿਕਾ ਦਿਤਾ।
ਫੇਰਿ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰੁਆਣਿ, ਸਤਿਗੁਰਿ ਖਾਡੂਰੁ ॥		
ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਨਾਲਿ ਤੁਧੁ, ਹੋਰੁ ਮੁਦੁ ਗਰੂਰੁ ॥		

ਸੰਥਿਆ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨਗਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਲਬੁ ਵਿਣਾਰੇ ਮਾਣਸਾ, ਜਿਉ ਪਾਣੀ ਬੂਰੁ ॥	ਮਾਣਸਾਂ, ਜਿਉਂ	੧. ਮਾਣਸਾ - ਮਾਣਸਾਂ ਨੂੰ। ੨. ਲਬ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਾਣਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਣਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਖੜੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੂਰੁ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਵਰਿਊਐ ਦਰਗਹ ਗੁਰੂ ਕੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਨੂਰੁ ॥	ਵਰਿਊਐਂ	
ਜਿਤੁ ਸੁ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ, ਤੂੰ ਓਹ ਨੂਰੁ ॥		
ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ, ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਭਰਪੂਰੁ ॥		
ਨਿੰਦਾ ਤੇਰੀ ਜੋ ਕਰੇ, ਸੋ ਵੱਖੈ ਚੂਰੁ ॥		ਜੋ ਤੇਰੀ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚੂਰ ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਡੂਮਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਹੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਉਸਤਤਿ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।
ਨੇੜੈ ਦਿਸੈ ਮਾਤ ਲੋਕ, ਤੁਪੁ ਸੁੜੈ ਢੂਰੁ ॥		
ਫੇਰਿ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰੁਆਣਿ, ਸਤਿਗੁਰਿ ਖਾਡੂਰੁ ॥੫॥		
ਸੌ ਟਿਕਾ, ਸੌ ਬੈਹਣਾ, ਸੌਈ ਦੀਬਾਣੁ ॥	ਟਿੱਕਾ	
ਪਿਯੂ ਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ, ਪੋਤਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥	ਪਿਯੂ = ਪਿਉ	
ਜਿਨਿ ਬਾਸਕੁ ਨੇਤ੍ਰੈ ਘਤਿਆ, ਕਰਿ ਨੇਹੀ ਤਾਣੁ ॥		
ਜਿਨਿ ਸਮੁੰਦੁ ਵਿਰੋਲਿਆ, ਕਰਿ ਮੇਰੁ ਮਧਾਣੁ ॥		
ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਨਿਕਾਲਿਅਨੁ, ਕੀਤੋਨੁ ਚਾਨਾਣੁ ॥	ਚਉਦਹਾਂ	
ਘੋੜਾ ਕੀਤੋ ਸਹਜ ਦਾ, ਜਤੁ ਕੀਓ ਪਲਾਣੁ ॥		
ਧਣਖੁ ਚੜਾਇਓ ਸਤ ਦਾ, ਜਸ ਹੰਦਾ ਬਾਣੁ ॥	ਧਣੱਖ	
ਕਲਿ ਵਿਚਿ ਧੂ ਅੰਧਾਰੁ ਸਾ, ਚੜਿਆ ਰੈ ਭਾਣੁ ॥	ਧੂੰ	ਧੂੰ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਧੂੰਆਂ।
ਸਤਹੁ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਓ, ਸਤਹੁ ਛਾਵਾਣੁ ॥	ਸਤਹੁਂ, ਸਤਹੁਂ	
ਨਿਤ ਰਸੋਈ ਤੇਰੀਐ, ਧਿਉ ਮੈਦਾ ਖਾਣੁ ॥		ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਸਾਫ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਧਿਓ ਤੇ ਆਟਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਮਾਸ ਵਰਤਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਭੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।
ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਸੁਝੀਓਸੁ, ਮਨ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥	ਸਬਦੁ	
ਆਵਾਗਉਣੁ ਨਿਵਾਰਿਓ, ਕਰਿ ਨਦਰਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥	ਨੀਸਾਣੁ	
ਅਉਤਰਿਆ ਅਉਤਾਰੁ ਲੈ, ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥		ਅਉਤਰਿਆ ਨੂੰ ਕਈ ਪਾਠੀ ਅਉਤਰਿਆਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਤਖਤਿ ਵਾਉ ਨ ਫੋਲਈ, ਪਰਬਤੁ ਮੇਰਾਣੁ ॥		
ਜਾਣੈ ਬਿਰਥਾ ਜੀਅ ਕੀ, ਜਾਣੀ ਹੂ ਜਾਣੁ ॥	ਹੂੰ	
ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ, ਜਾਂ ਤੂ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥	ਸਾਲਾਹੀਂ, ਪਾਤਿਸਾਹ	

ਸੰਥਿਆ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਉਚਾਰਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨਾਮ ਸੇਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਦਾਨੁ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵਸੀ, ਸੋ ਸਤੇ ਦਾਨੁ ॥		
ਨਾਨਕ ਹੰਦਾ ਛੜ੍ਹ ਸਿਰਿ, ਉਮਤਿ ਹੈਰਾਣੁ ॥	ਛੱਡ੍ਹ	
ਸੋ ਟਿਕਾ, ਸੋ ਬੈਹਣਾ, ਸੋਈ ਦੀਬਾਣੁ ॥	ਟਿੱਕਾ	
ਪਿਯੂ ਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ, ਪੋੜਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥੯॥		
ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੂ, ਜਿਨ੍ਹਿ ਸਿਰਿਆ, ਤਿਨੈ ਸਵਾਰਿਆ ॥		
ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਕਰਾਮਾਤਿ, ਆਪਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰੈ ਧਾਰਿਆ ॥		ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਕਰਾਮਾਤਿ" ਵਿਚ "ਪੂਰੀ" ਸ਼ਬਦ "ਕਰਾਮਾਤਿ" ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਹੋਈ" ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ਇਸ ਅਧ-ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਪੂਰੀ ਕਰਾਮਾਤਿ ਹੋਈ" ਨਾ ਕਿ "ਕਰਾਮਾਤਿ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ"।
ਸਿਖੀ ਅਤੈ ਸੰਗਤੀ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥	ਸਿਖੀਂ, ਸੰਗਤੀਂ	ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਰੱਬ ਸਮਝ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਅਭੇਦਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।
ਅਟਲੁ, ਅਥਾਹੁ, ਅਤੌਲੁ ਤੂ, ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਿਆ ॥		
ਜਿਨ੍ਹੀ ਤੂ ਸੇਵਿਆ ਭਾਉ ਕਰਿ, ਸੇ ਤੁਧੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਆ ॥	ਜਿਨ੍ਹੀਂ	
ਲਬੁ, ਲੈਭੁ, ਕਾਮੁ, ਕ੍ਰੋਪੁ, ਮੋਹੁ, ਮਾਰਿ ਕਢੇ ਤੁਧੁ ਸਪਰਵਾਰਿਆ ॥		
ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ਹੈ, ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਪੈਸਕਾਰਿਆ ॥	ਪੈਸਕਾਰਿਆ	"ਪੈਸਕਾਰਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ ਫਾਰਸੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ "ਪੇਸ਼ਕਾਰਾ" ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਵਾਗਤੀ ਇਕੱਠ ਪਰ ਇਥੇ ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੰਗਤਿ ਰੂਪੀ ਇਲਾਹੀ ਇਕੱਠ।
ਨਾਨਕੁ ਤੂ, ਲਹਣਾ ਤੂ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਅਮਰੁ ਤੂ, ਵੀਚਾਰਿਆ ॥	ਹੈਂ	
ਗੁਰੂ ਡਿਠਾ, ਤਾਂ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥੨॥		
ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ, ਚਹੁ ਜੁਗੀ, ਪੰਚਾਇਣੁ ਆਪੇ ਹੋਆ ॥	ਚਹੁਂ ਜੁਗੀਂ	ਚਾਰਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਚਾਰ (ਗੁਰੂ) ਜਾਗੇ ਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਪ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੀ ਹੈ।
ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓਨੁ, ਆਪੇ ਹੀ ਥੰਮ੍ਹੁ ਖਲੋਆ ॥		
ਆਪੇ ਪਟੀ, ਕਲਮ ਆਪਿ, ਆਪਿ ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਹੋਆ ॥	ਪੱਟੀ	
ਸਭ ਉਮਤਿ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ, ਆਪੇ ਹੀ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ॥	ਨਵਾਂ	
ਤਖਤਿ ਬੈਠਾ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ, ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਖਿਵੈ ਚੰਦੋਆ ॥		
ਉਗਵਣਹੁ ਤੈ ਆਖਵਣਹੁ, ਚਹੁ ਚਕੀ ਕੀਅਨੁ ਲੋਆ ॥	ਉਗਵਣਹੁਂ, ਆਖਵਣਹੁਂ, ਚਕੀਂ	
ਜਿਨ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਨ ਸੇਵਿਓ, ਮਨਮੁਖਾ ਪਇਆ ਮੋਆ ॥	ਜਿਨ੍ਹੀਂ, ਮਨਮੁਖਾਂ	
ਦੂਣੀ ਚਉਣੀ ਕਰਾਮਾਤਿ, ਸਚੇ ਕਾ ਸਚਾ ਢੋਆ ॥		
ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ, ਚਹੁ ਜੁਗੀ, ਪੰਚਾਇਣੁ ਆਪੇ ਹੋਆ ॥੮॥੧॥	ਚਹੁਂ ਜੁਗੀਂ	ਚਾਰਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਚਾਰ (ਗੁਰੂ) ਜਾਗੇ ਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਪ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੀ ਹੈ।